

Meziroční růst spotřebitelských cen: 7,5 %

Indexy spotřebitelských cen – informace za leden 2008

Hladina spotřebitelských cen vzrostla v lednu 2008 proti prosinci 2007 o 3,0 %, což je nejvyšší meziměsíční cenový růst od ledna 1998. Meziměsíční růst spotřebitelských cen způsobilo zejména zvýšení cen v oddílech bydlení, zdraví, potraviny a nealkoholické nápoje. Meziroční růst spotřebitelských cen zrychlil v lednu na 7,5 % (z 5,4 % v prosinci 2007). Je to nejvyšší meziroční růst cen od listopadu 1998.

Meziměsíční růst spotřebitelských cen o 3,0 % byl ve výši 2,9 procentního bodu ovlivněn administrativními opatřeními, mezi které patřilo hlavně zvýšení regulovaných cen v oddíle bydlení, zvýšení sazby DPH z 5 na 9 % a zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví. Zvýšení sazby DPH se projevilo zejména v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje, doprava, veřejné stravování a ubytování, ostatní zboží a služby. Dopad této změny na meziměsíční úhrnný přírůstek indexu spotřebitelských cen v lednu představoval podle orientačního propočtu ČSÚ zvýšení 1,1 procentního bodu.

V bydlení vzrostly ceny elektřiny o 9,5 %, zemního plynu o 7,8 %, tepla a teplé vody o 8,1 %, vodného o 3,8 %, stočného o 3,9 %. Čisté nájemné v nájemních bytech se zvýšilo o 11,6 %, z toho v bytech s regulovaným nájemným o 18,9 % a v bytech s tržním nájemným o 0,5 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje vzrostly ceny u většiny potravin. Zvýšily se především sezónní ceny ovoce o 6,5 % a zeleniny vč. brambor o 5,2 %. Zvýšení o 1,8 % zaznamenaly doposud téměř stagnující ceny masa, z toho ceny hovězího vzrostly o 3,4 %. Z mléčných výrobků se zvýšily ceny jogurtů o 2,3 % a ostatních mléčných výrobků o 5,1 %. Vyšší byly i ceny cukru o 3,6 %, čokolády a čokoládových výrobků o 2,9 % a dále rostly ceny některých pochutin a nealkoholických nápojů. V dopravě se zvýšily ceny dopravních služeb o 7,7 %, z toho ceny v silniční autobusové dopravě o 8,0 % a kombinované městské dopravě o 13,2 %. V oddíle veřejné stravování a ubytování byly vyšší zejména ceny jídel v restauracích o 1,6 %, závodních jídelnách o 5,4 %, školních jídelnách o 6,0 %. Ubytovací služby se zvýšily o 3,5 %. V oddíle ostatní zboží a služby vzrostly ceny v kadeřnických a kosmetických salónech o 4,8 %, v pojištění o 2,8 % a ve finančních službách o 2,5 %. V oddíle zdraví se výrazně projevilo zavedení regulačních poplatků (vliv 0,5 procentního bodu na meziměsíčním úhrnném přírůstku indexu spotřebitelských cen). V oddíle rekreace a kultura ovlivnilo růst cen zvýšení cen dovolených o 4,2 % a zvýšení koncesionářského televizního poplatku o 12,5 %.

Na snížení cenové hladiny působily slevy v odívání o 3,0 % a v obuvi o 3,5 % v důsledku výprodejů zejména zimního zboží a nižší ceny domácích spotřebičů, osobních automobilů, fotografických a kinematografických zařízení. Z potravin se snížily ceny másla o 7,8 %, pečiva o 3,0 % a chleba o 2,1 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 2,0 % a ceny služeb o 4,8%.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v lednu 2008 o 7,5 %, tj. o 2,1 procentního bodu více než v prosinci 2007. V návaznosti na meziměsíční vývoj se na zrychlení cenového růstu podílely ceny v oddíle bydlení, zdraví, doprava, potraviny a nealkoholické nápoje, stravování a ubytování, ostatní zboží a služby.

V bydlení vzrostlo čisté nájemné o 17,1 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 29,0 % a v bytech s tržním nájemným o 0,3 %. Ceny zemního plynu se zvýšily o 16,5 %, elektřiny o 9,5 %, tepla a teplé vody o 11,4 %, tuhých paliv o 21,3 %. Vodné a stočné bylo vyšší o 3,9 %. V dopravě se zvedly ceny pohonných hmot o 14,5 % a ceny dopravních

služeb o 9,6 %. Z potravin byly vyšší ceny pekárenských výrobků a obilovin o 21,0 %, vajec o 33,6 %, mléka o 31,9 %, sýrů o 23,3 %, čerstvého másla o 25,3 %, jedlých olejů o 26,6 %. Ve veřejném stravování se zvýšily ceny jídel v restauracích o 5,2 % a ceny piva o 8,1 %. Vyšší byly i ceny v závodních jídelnách o 7,2 % a školních jídelnách o 8,4 %. V oddíle ostatní zboží a služby stouply ceny v kadeřnických a kosmetických salónech o 8,7 % a projevilo se i zrušení pohřebního. Jediným segmentem spotřebního koše, kde došlo ke zpomalení cenového růstu byl oddíl alkoholické nápoje a tabák, kde zpomalil cenový růst tabákových výrobků na 27,1 % (z 29,0 % v prosinci).

Nižší než loni byly ceny odívání o 2,4 %, přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,9 %, automobilů o 1,2 %, mobilních telefonů o 17,2 %, audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat o 11,4 %. Z potravin byly meziročně nižší hlavně ceny brambor o 36,6 % a vepřového masa o 2,3 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 7,7 % a ceny služeb o 7,1 %.

Meziroční přírůstek průměrného **harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 27 členských zemí EU** byl podle předběžných údajů Eurostatu **v prosinci 3,2 %** což je o 0,1 procentního bodu více než v listopadu. Nejvíce vzrostly ceny v Lotyšsku (o 14,0 %) a Bulharsku (o 11,6 %) a nejméně v Nizozemí (o 1,6 %) a Finsku (o 1,9 %). Na Slovensku zrychlil cenový růst na 2,5 % (ze 2,3 % v listopadu). V Německu naopak zpomalil na 3,1 % (ze 3,3 % v listopadu).

Podle předběžných výpočtů vzrostl v **ČR meziměsíčně HICP v lednu o 3,3 %, meziročně zrychlil na 7,9 %** (z 5,5 % v prosinci). Bleskový odhad meziročního růstu HICP **pro eurozónu za leden 2008 je 3,2 %**, jak uvedl Eurostat.

Vývoj spotřebitelských cen v lednu 2008 se projevil růstem u **domácností důchodců** ve srovnání s předcházejícím měsícem o 4,6% a u **domácností zaměstnanců** o 2,9%. U obou typů domácností bylo zaznamenáno zvýšení indexu spotřebitelských cen v oddíle bydlení (u důchodců o 7,8% a u zaměstnanců také o 7,8%). Růst byl způsoben zejména vyšším čistým nájemným v nájemních bytech, vyššími poplatky za elektřinu, teplo a teplou vodu a plyn ze sítě. Rovněž došlo k nárůstu cenového indexu v oddíle zdraví (u důchodců o 35,6%, u zaměstnanců o 24,5%) a to zejména zavedením regulačních poplatků ve zdravotnictví, které mělo za následek výrazný meziměsíční cenový nárůst ambulantní lékařské péče, ústavní zdravotní péče a léků předepsaných lékařem. Na druhé straně se projevil pokles indexu spotřebitelských cen v oddíle odívání a obuv u důchodců o 2,8% a u zaměstnanců o 3,1% a to zejména v důsledku snížení cen za konfekci.

V hlavním městě Praze se zvýšil úhrnný index spotřebitelských cen (životních nákladů) ve srovnání s minulým měsícem o 2,8% (v celé ČR byl zaznamenán růst indexu o 3,0%). Na tento vývoj působil růst indexu spotřebitelských cen v oddíle bydlení o 4,3% (v ČR o 5,2%). Jednalo se zejména o důsledek nárůstu čistého nájemného v nájemních bytech, vyšších poplatků za elektřinu, teplo a teplou vodu a plyn ze sítě. Dále byl v Praze zaznamenán vzestup cenové hladiny v oddíle zdraví o 23,0% (v ČR o 30,7%) a to zejména zavedením regulačních poplatků ve zdravotnictví, které mělo za následek výrazný meziměsíční cenový růst ambulantní lékařské péče, ústavní zdravotní péče a léků předepsaných lékařem. Rovněž bylo v Praze zjištěno zvýšení indexu spotřebitelských cen v oddíle ostatní zboží a služby o 3,9% (v ČR též o 3,9%), hlavně vlivem růstu cen poradenských, administrativních a jiných služeb a také kadeřnických salónů a služeb osobní péče. Na druhé straně byl zjištěn pokles indexu spotřebitelských cen v oddíle odívání a obuv o 3,0% (v celé ČR o 3,1%), přičemž se snížily především ceny konfekce dětské, prádla a pleteného ošacení dětského a konfekce dámské.